

ДРОГОБИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені ІВАНА ФРАНКА
ІНСТИТУТ МУЗИЧНОГО МИСТЕЦТВА
КАФЕДРА НАРОДНИХ МУЗИЧНИХ ІНСТРУМЕНТІВ ТА ВОКАЛУ
ЛАБОРАТОРЯ АКАДЕМІЧНОГО
НАРОДНО-ІНСТРУМЕНТАЛЬНОГО МИСТЕЦТВА

ВОЛОДИМИР САЛІЙ

**Педагогічний репертуар музиканта-
інструменталіста на прикладі
«ДИТЯЧОГО АЛЬБОМУ БАЯНІСТА
(АКОРДЕОНІСТА) № 2»**

*Методичні рекомендації
(для самостійної роботи)*

Дрогобич
2017

УДК 78.078.6
ББК 85.94
С 16

*Рекомендовано до друку вченою радою
Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка
(протокол № 7 від 27 квітня 2017 р.)*

Рецензенти:

Душний А.І. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри народних музичних інструментів та вокалу Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, член-кореспондент Міжнародної академії наук педагогічної освіти, заслужений діяч естрадного мистецтва України;

Чумак Ю.В. – кандидат мистецтвознавства, викладач-методист, диригент оркестру українських народних інструментів, директор Дрогобицького музичного коледжу імені Василя Барвінського, лауреат міжнародних конкурсів.

Салій В. Педагогічний репертуар музиканта-інструменталіста на прикладі «Дитячого альбому баяніста (акордеоніста) № 2» : методичні рекомендації / Володимир Салій. Дрогобич : Видавничий відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, 2017. 28 с.

Дані методичні рекомендації (для самостійної роботи) підготовані відповідно до програми з навчальної дисципліни «Методики викладання музичних дисциплін (за профілем баян/акордеон)» для підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти. Спеціальність: 014.13. Середня освіта (Музичне мистецтво) затвердженої вченою радою Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка.

Збірник містить вісім п'єс. Вступна частина, пропоновані методичні рекомендації та рекомендована література допоможуть студентам у роботі над даним матеріалом.

Методичні рекомендації (для самостійної роботи) адресовані для студентів музично-педагогічних факультетів вищих навчальних закладів, музичних училищ та учнів ДМШ.

© Салій В., 2017
© Дрогобич, 2017

ДИДАКТИЧНИЙ РЕПЕРТУАР ЯК ОСНОВА НАВЧАННЯ ТА ВИХОВАННЯ УЧНЯ-БАЯНІСТА (АКОРДЕОНІСТА)

Потреба створення якісного нового педагогічного репертуару задля зростання професійної гри на музичних інструментах, зокрема баяні (акордеоні), нині вкрай актуальна на всіх етапах підготовки музиканта – від ДМШ і музичних студій до вищих навчальних закладів III-IV рівнів акредитації. Особливої ваги в цьому плані набуває вузівський курс «Інструментальна підготовка (баян, акордеон)», в процесі засвоєння якого студенти не тільки осмислюють специфіку методики музичного навчання, а й набувають навичок фахової виконавської майстерності, що дає їм змогу якнайповніше розкрити задум композитора перед слухацькою аудиторією.

Однак, для всесторонньо-обізнаної особистості музиканта-початківця, постає пріоритетне завдання залучення юного покоління до сучасного, скомпонованого молодіжною генерацією митців педагогів-практиків нотного матеріалу із проекцією на розкриття музичної концепції композитора, втілення художнього образу, поетапного використання штрихової та динамічної шкали й контрастної динамічної складової.

Тяжіння до написання репертуару для дітей композиторами української школи простежується у наукових розвідках А. Сташевського, А. Душного, Г. Андрушко, А. Боженського, І. Куртого, А. Славича, І. Фрайта, В. Янчака, Я. Олексіва, Р. Кундиса, А. Шамігова, Ю. Чумака, В. Шафети, А. Олексюка, М. Булди та ін. Дослідники звертають увагу на широкий спектр зацікавлень композиторів музикою для дітей у різних жанрах та формах.

Компонування дитячих циклів, зокрема, «Дитячих альбомів» – важлива ніша наповнення репертуарного забезпечення початкової ланки навчання та виховання. Сьогодні, широко відомі дитячі альбоми для баяна К. Мяскова¹, В. Подгорного², В. Дикусарова³, В. Власова, М. Чембержі⁴, В. Сороки⁵ та інших представників національної школи, які своєю творчістю заповнили прогалину дитячого репертуару як України так і зарубіжжя. До цієї вагомій справи долучились і представники та вихованці Львівської баянної школи В. Власов⁶, Е. Мантулев⁷, А. Нікіфорук, А. Онуфрієнко⁸, Я. Олексів, В. Шлюбик⁹, В. Салій¹⁰, О. Колосовська та ін.

Продовжуючи творчу стежину створення музики для дітей молодий композитор, кандидат педагогічних наук, доцент Інституту музичного мистецтва Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка **Володимир Степанович Салій** написав другу частину «Дитячого альбому баяніста (акордеоніста)».

¹ Мясков К. Педагогічні п'єси для баяна. – К.: Музична Україна, 1967. – 28 с.; Мясков К. Дитячий альбом для баяна. – К.: Музична Україна, 1991. – 104 с.

² Подгорний В. Три п'єси з «Альбому для юнацтва» / Подгорний В. Твори для баяна. – К.: Музична Україна, 1988. – С. 29–37.

³ Дикусаров В. Дитячий альбом / Дикусаров В. Твори для баяна. – К.: Музична Україна, 1991. – С. 4–29.

⁴ Чембержі М. Музичні картинки. – К.: ПТО «Мета-Арт», 1999. – 74 с.

⁵ Сорока В. Дитячий альбом / Сорока В. Сходинки до майстерності. – Тернопіль-Теребовля, 2007. – Зош. 1. – С. 3–19.

⁶ Власов В. Альбом для дітей и юношества. – Одеса, 1999. – 57 с.; Власов В. Дитячий альбом (цикл п'єс для виборного баяна): навч.-реп. зб. / [ред.-упор. А. Душний, В. Шафета]. – Дрогобич: Швидкодрук, 2012. – 36 с.

⁷ Мантулев Е. Дитячий альбом «Прикарпатські візерунки» для готово-виборного баяна. – Дрогобич: Вимір, 2000. – 20 с.

⁸ Онуфрієнко А. Альбом баяніста / [упор. А. Душний, С. Карась]. – Дрогобич: Коло, 2005. – Вип. 1. – С. 7–15; Дрогобич: Посвіт, 2009. – Вип. 2. – С. 15–23; [упор. А. Душний, В. Шафета, С. Карась, О. Карась]. – Дрогобич: Посвіт, 2015. – Вип. 3. – 32 с.

⁹ Шлюбик В. Педагогічний репертуар баяніста (акордеоніста). – Дрогобич: Посвіт, 2007. – 40 с.; навч. пос. / [ред.-упор. А. Душний]. – Дрогобич: Посвіт, 2010. – 60 с.

¹⁰ Салій В. Педагогічний репертуар музиканта-інструменталіста на прикладі «Дитячого альбому баяніста (акордеоніста)»: навч.-метод. пос. – Дрогобич: РВВ ДДПУ ім. І. Франка, 2011. – 40 с.

Якщо звернутися до історії, то перший випуск альбому написаний та виданий митцем у 2011 році, сьогодні здобув доволі значну популярність серед мистецької спільноти України. Перший випуск альбому часто виконують на Всеукраїнських («Візерунки Прикарпаття», «Провесінь») й міжнародних («Retetum mobile») конкурсах баяністів-акордеоністів та виконавців на народних інструментах, він увійшов до навчальних програм початкових та вищих мистецьких та мистецько-педагогічних навчальних закладів, став предметом науково-музикознавчих досліджень тощо.

Сьогодні у світ виходить друга частина опусу композитора, що включає наступні п'єси – «У старовинному замку», «Каруселі», «Танець маленької феї», «Перший пролісок», «Сонячний зайчик», «Таємниця», «Колібри», «Дарунок Святого Миколая». Відмінність між першим та другим альбомом наступна:

- *в основі написання першого* – лежить набір інструктивних п'єс побудованих на контрастах й темпово-ритмічній послідовності;

- *за основу другого* – взято розвиток поліфонічного мислення та технічної домінанти.

«У старовинному замку» № 1 – п'єса поліфонічного характеру, написана у стильовому співвідношенні до творчості Й. С. Баха, що вимагає чіткого володіння у співвідношенні обох рук.

В основі твору № 2 «Каруселі» лежить відпрацювання пальцевого *staccato*.

«Танець маленької феї» № 3 – вальсо-подібна п'єса, в основі якої сягає наслідування творчості Ф. Шопена, яка в свою чергу вимагає від учня зв'язаного контрастно-емоційного виконання.

«Перший пролісок» № 4 – повільна п'єса, яка сприятиме навчальному елементу проведення гнучкої мелодійної лінії.

«Сонячний зайчик» № 5 – контрасна п'єса, де I ч. – відображає гру сонячних промінчиків, а II ч. – характерну образу зайчика стрибальну швидкоплинність.

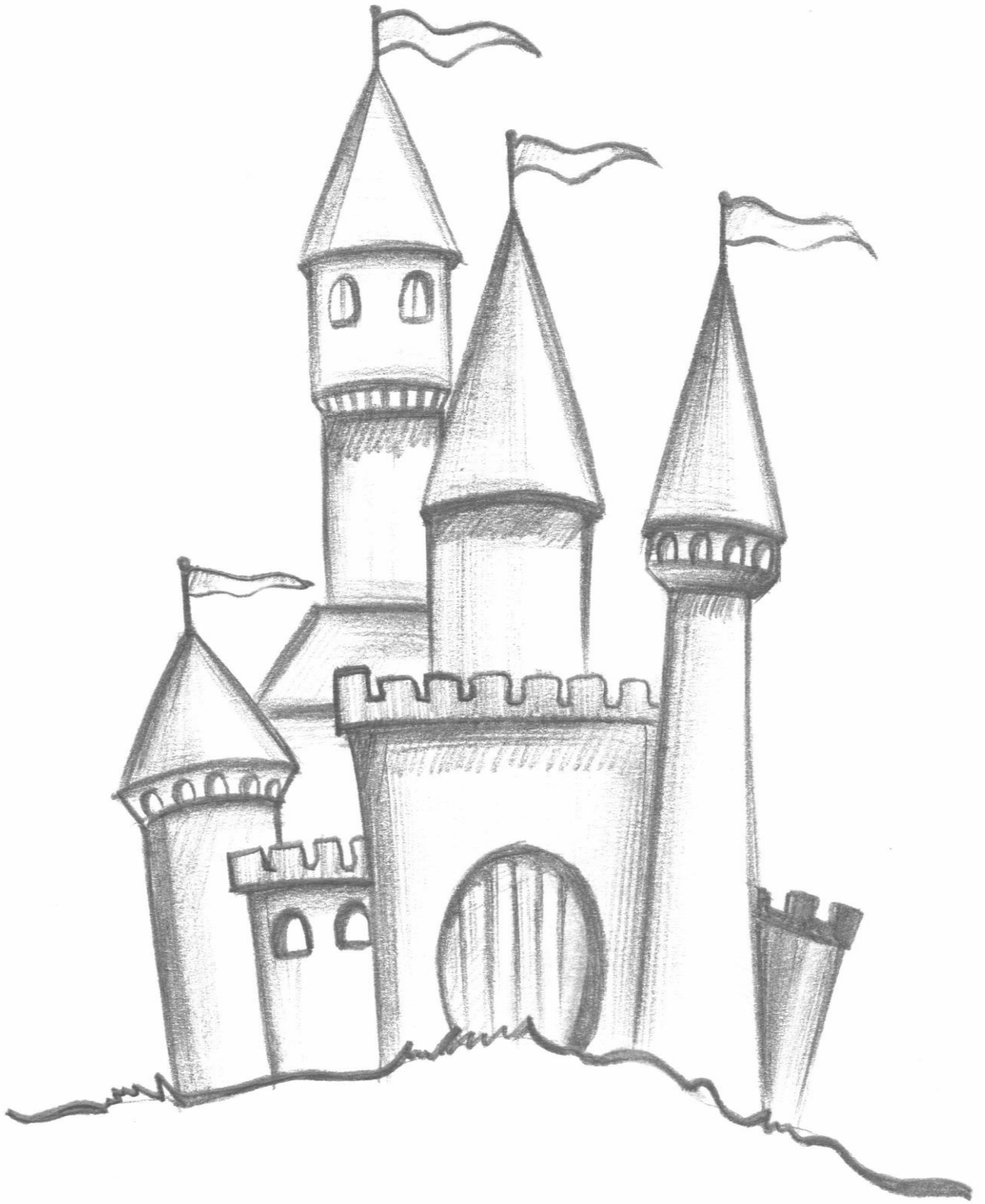
«Таємниця» № 6 – п'єса написана у манері підголоскової поліфонії з використанням контрапункту у лівій руці.

«Колібри» № 7 та «Дарунок Святого Миколая» № 8 – технічні п'єси, покликані розвивати біглисть правої руки в арпеджованому та гамоподібному русі крізь призму терцових складових.

Отже, по своїй структурі п'єси носять кантиленний, пісенно-наспівний та, подекуди, енергійний характер, можуть компонуватись як у сюїти (по 3-4 ч.), так і виконуватись як окремі оригінальні твори. Методичні рекомендації допоможуть учням (студентам) звернути увагу на виконавські труднощі, та знайти шляхи для їх подолання.

Сподіваємось, посібник поповнить репертуар учнів ДМШ, студентів мистецько-педагогічної ланки, а також з успіхом використовуватиметься у всіх закладах музичного навчання.

Андрій ДУШНИЙ,
кандидат педагогічних наук, доцент кафедри
народних музичних інструментів та вокалу
Дрогобицького державного педагогічного університету
імені Івана Франка, член-кореспондент МАНПО,
заслужений діяч естрадного мистецтва України

У СТАРОВИННОМУ ЗАМКУ

Тут все казкове і незвичне,
Ховає кожна щось кімната.
Дітей цікавість сюди кличе,
Бо таємниць тут так багато.

В.Салій

Tragico, Slancio

mf g Sempre legato

The first system of music consists of four measures. The right hand plays a melodic line with eighth and sixteenth notes, while the left hand provides a steady accompaniment of eighth notes. The tempo and mood are marked as 'Tragico, Slancio'.

The second system contains measures 5 through 8. The right hand has a more active role with sixteenth-note patterns, while the left hand continues with a consistent eighth-note accompaniment.

The third system covers measures 9 to 12. The right hand features a series of chords and moving lines, with some notes marked with accents. The left hand maintains the eighth-note accompaniment.

The fourth system includes measures 13 to 16. A dynamic marking of *f* (forte) is present. The right hand has a more complex melodic line with some slurs. A dashed line with the marking *8va* indicates an octave shift for the right hand.

The fifth system contains measures 17 to 20. The right hand continues with a melodic line, and the left hand provides accompaniment. A dashed line with the marking *(8va)* indicates an octave shift for the right hand.

21

mf G C D7

25

29

33

sva-----

f

37

(sva)-----

rit.

КАРУСЕЛІ

Закружляли у таночку
Ланцюгові каруселі,
Шумно стало у садочках,
Дітки бігають веселі.

В.Салій

Giocoso

mf E E E H7

H7 H7 H7 E

E E E7 A

A E H7

mf A A A E7

21

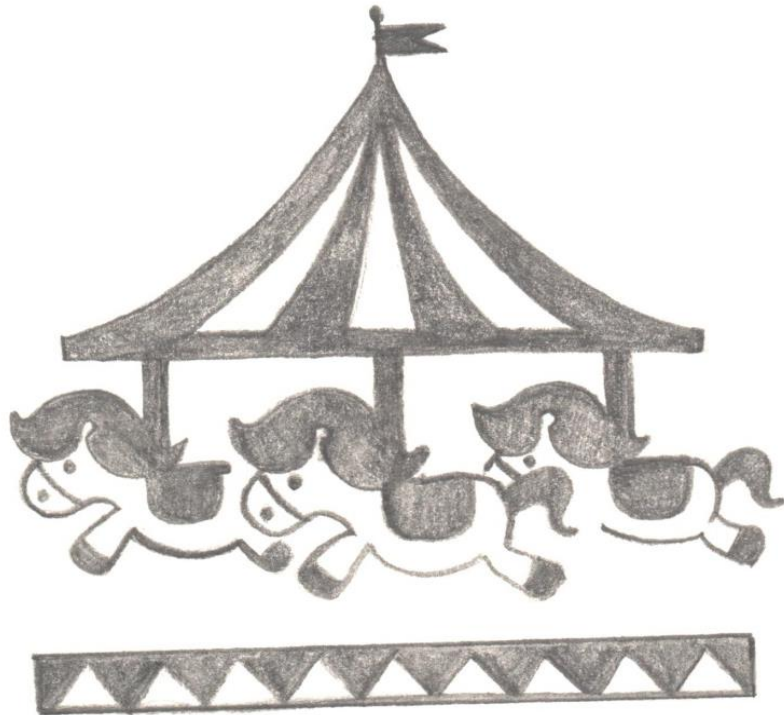
Musical notation for measures 21-24. The key signature is three sharps (F#, C#, G#). The music is in 4/4 time. The right hand plays a melody of quarter notes and eighth notes. The left hand plays a bass line with chords. Chord labels: E7, E7, E7, A.

25

Musical notation for measures 25-28. The key signature is three sharps (F#, C#, G#). The music is in 4/4 time. The right hand plays a melody of quarter notes and eighth notes. The left hand plays a bass line with chords. Chord labels: A, A, A7, D.

29

Musical notation for measures 29-32. The key signature is three sharps (F#, C#, G#). The music is in 4/4 time. The right hand plays a melody of quarter notes and eighth notes. The left hand plays a bass line with chords. Chord labels: D, A, E7. The piece ends with a double bar line and repeat dots.

ТАНЕЦЬ МАЛЕНЬКОЇ ФЕЇ

Вона легенька, мов пір'їнка,
Чарівну паличку тримає,
До танцю нею, як хмаринок,
Граційно діток закликає.

В.Салій

♩ Mobile

First system of musical notation (measures 1-4). The piece is in 3/4 time with a key signature of three flats (B-flat, E-flat, A-flat). The tempo is marked 'Mobile'. The first measure is marked *mf* and *legato*. Chords are indicated as As, As, As, and Des.

Second system of musical notation (measures 5-8). Chords are indicated as b, Es7, Es7, and As.

Third system of musical notation (measures 9-12). Chords are indicated as As, As, As, and Des.

Fourth system of musical notation (measures 13-16). Chords are indicated as Des, As, Es7, and As. The system concludes with the word *Fine*.

Fifth system of musical notation (measures 17-20). The system begins with a repeat sign. Chords are indicated as *mf* Es, Es, Es, and B7.

21

21

f

B7

B7

Es

Musical notation for measures 21-24. Measure 21 starts with a forte (f) dynamic. Chords B7 and Es are indicated in measures 22, 23, and 24 respectively.

25

25

Es

Es

Es7

As

Musical notation for measures 25-28. Chords Es, Es, Es7, and As are indicated in measures 25, 26, 27, and 28 respectively.

29

29

As

Es

B7

Es

Musical notation for measures 29-32. Chords As, Es, B7, and Es are indicated in measures 29, 30, 31, and 32 respectively. The piece ends with a double bar line and repeat dots.

ПЕРШИЙ ПРОЛІСОК

Голівку проліска тендітно
З любов'ю сонечко цілує.
Її пахучу, чисту, світлу
Син мамі з ніжністю дарує.

В.Салій

Piangendo

The musical score is written for piano in 3/4 time, featuring a melody in the right hand and accompaniment in the left hand. The key signature has two flats (B-flat and E-flat). The score is divided into four systems of music, each with a measure number in the top left corner. The first system (measures 1-4) includes dynamics *g mp* and chords *c*, *F7*, and *B*. The second system (measures 5-8) includes chords *Es*, *c*, *A*, and *D7*, with a first ending bracket over measures 7-8. The third system (measures 9-13) includes chords *D7*, *g*, *c mf*, and *f*, with a second ending bracket over measures 10-13. The fourth system (measures 14-17) includes chords *B7*, *Es*, *As*, *f*, *G7 rit.*, and *c p*, with a crescendo hairpin over measures 15-17. The score concludes with repeat signs at the end of each system.

СОНЯЧНИЙ ЗАЙЧИК

Не міняє, як звірята,
Сонця зайчик пустотливий
Кольору у будні й свята.
І від цього він щасливий.

В.Салій

Recitativo

1

tr

5

9

13

17

rit.

Fine

22 Risoluto

Musical score for measures 22-25. The piece is marked *f* (forte). The right hand features a series of chords and eighth-note patterns, while the left hand plays a simple bass line with quarter notes and rests.

26

Musical score for measures 26-29. The piece is marked *mf* (mezzo-forte). The right hand has a more active eighth-note melody, and the left hand continues with a simple bass line.

30

Musical score for measures 30-33. The right hand features a complex eighth-note melody. The left hand continues with a simple bass line. A double bar line with repeat dots and a fermata symbol is present at the end of measure 33.

ТАЄМНИЦЯ

Найзаповітніші бажання
Ваш недруг може зруйнувати.
Щоб не було розчарування,
Йому про них не треба знати.

В.Салій

Mesto

musical notation for measures 1-4, featuring a treble clef, 3/4 time signature, and a *tr* marking in the first measure. The melody is written in the treble clef, and the bass clef contains rests.

musical notation for measures 5-8, starting with a measure number '5' in the left margin. The melody continues in the treble clef, and the bass clef contains rests.

musical notation for measures 9-12, starting with a measure number '9' in the left margin. The melody continues in the treble clef, and the bass clef contains rests.

musical notation for measures 13-16, starting with a measure number '13' in the left margin. The melody continues in the treble clef, and the bass clef contains rests.

musical notation for measures 17-20, starting with a measure number '17' in the left margin. The melody continues in the treble clef, and the bass clef contains rests.

21

Musical notation for measures 21-24. The system consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. A long slur covers the entire system. The treble staff contains a melody of quarter notes: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4. The bass staff contains a bass line of quarter notes: G3, F3, E3, D3, C3, B2, A2. The key signature has one sharp (F#).

25

Musical notation for measures 25-28. The system consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. A long slur covers the entire system. The treble staff contains a melody of quarter notes: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4. The bass staff contains a bass line of quarter notes: G3, F3, E3, D3, C3, B2, A2. The key signature has one sharp (F#).

29

Musical notation for measures 29-33. The system consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. A long slur covers the entire system. The treble staff contains a melody of quarter notes: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4. The bass staff contains a bass line of quarter notes: G3, F3, E3, D3, C3, B2, A2. The key signature has one sharp (F#).

34

Musical notation for measures 34-37. The system consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. A long slur covers the entire system. The treble staff contains a melody of quarter notes: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4. The bass staff contains a bass line of quarter notes: G3, F3, E3, D3, C3, B2, A2. The key signature has one sharp (F#). The dynamic marking *mf* is present in the first measure.

38

Musical notation for measures 38-41. The system consists of two staves: a treble clef staff and a bass clef staff. A long slur covers the entire system. The treble staff contains a melody of quarter notes: G4, A4, B4, C5, B4, A4, G4. The bass staff contains a bass line of quarter notes: G3, F3, E3, D3, C3, B2, A2. The key signature has one sharp (F#). The system includes a first ending (1.) and a second ending (2.) in the final two measures.

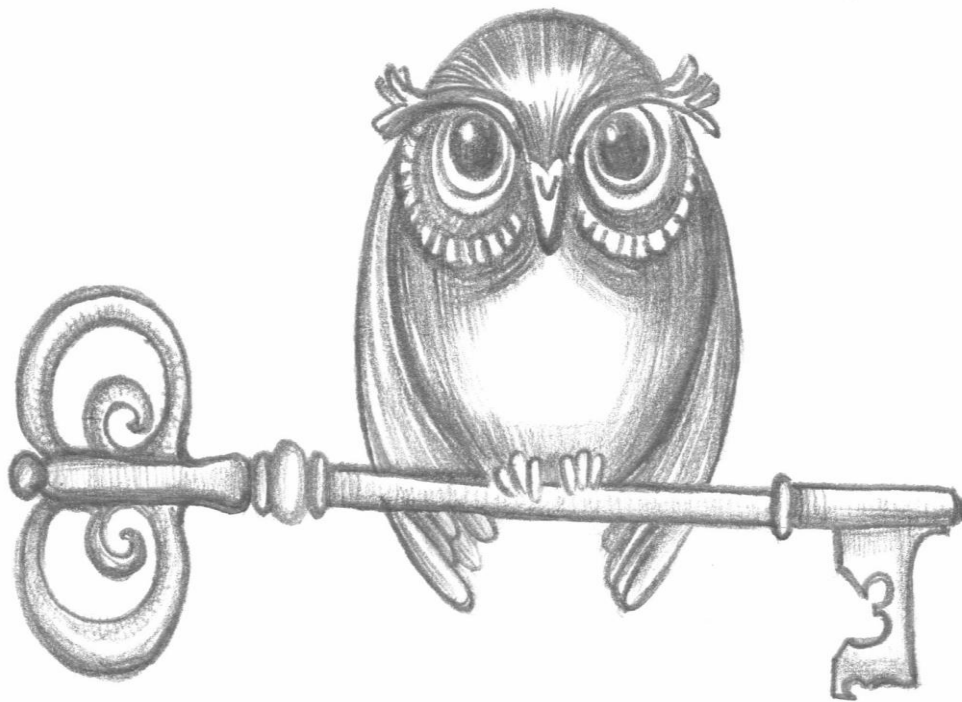

43

Musical score for measures 43-46. The treble clef staff contains a melodic line with a slur over measures 43-46. The bass clef staff contains a bass line with a slur over measures 43-46. Chords are indicated as d, a, E7, and a.

47

Musical score for measures 47-50. The treble clef staff contains a melodic line with a slur over measures 47-50. The bass clef staff contains a bass line with a slur over measures 47-50. Chords are indicated as d, a, E7, and a. Performance markings include *rit.*, *dim.*, and *p*.

КОЛІБРИ

Нектар із квіточок збирає,
Літає швидко, як стріла,
Неперевершено співає
Колібри - пташечка мала.

В.Салій

Burlando

First system of the musical score. It consists of a treble and bass clef staff. The key signature is three sharps (F#, C#, G#) and the time signature is 2/4. The music begins with a repeat sign. The first four measures are marked with a forte *f* dynamic. The bass line features chords: H, Fis7, H, Fis7, H, Fis7, H, H7. The instruction *sempre non legato* is written below the bass staff.

Second system of the musical score, starting at measure 5. The treble staff has a melodic line with eighth notes. The bass staff has chords: E, H, Fis7, H, H7. The dynamic is marked *mp legato*.

Third system of the musical score, starting at measure 9. The treble staff has a melodic line with eighth notes. The bass staff has chords: E, H, Fis7, G7. The dynamic is marked *cresc.* and *sf*.

Fourth system of the musical score, starting at measure 13. The treble staff has a melodic line with eighth notes. The bass staff has chords: C, C, F, C. The dynamic is marked *mf*.

17

F C G7

21

F C G7 C

ДАРУНОК СВЯТОГО МИКОЛАЯ

Діти моляться щиренько
До Святого Миколая,
Бо лиш Він і батько, й ненька
Їх бажання справжні знають.

Con spirito

В.Салій

The first system of the musical score is in 2/4 time and B-flat major. It begins with a treble clef and a bass clef. The melody starts with a quarter rest, followed by a quarter note G4, a quarter note A4, and a quarter note B4. The accompaniment in the bass clef starts with a whole note chord F (F2, A1, C2), followed by a quarter note G2, a quarter note A2, and a quarter note B2. The system ends with a double bar line and repeat signs. The dynamic marking *mf* is placed in the first measure.

The second system of the musical score continues from the first system. It starts with a treble clef and a bass clef. The melody begins with a quarter note G4, a quarter note A4, and a quarter note B4. The accompaniment in the bass clef starts with a whole note chord F (F2, A1, C2), followed by a quarter note G2, a quarter note A2, and a quarter note B2. The system ends with a double bar line and repeat signs. The dynamic marking *mf* is placed in the first measure. There are two endings: the first ending leads back to the beginning of the system, and the second ending leads to the next system.

The third system of the musical score continues from the second system. It starts with a treble clef and a bass clef. The melody begins with a quarter note G4, a quarter note A4, and a quarter note B4. The accompaniment in the bass clef starts with a whole note chord C7 (F2, A1, C2, E3), followed by a quarter note G2, a quarter note A2, and a quarter note B2. The system ends with a double bar line and repeat signs. The dynamic marking *mp* is placed in the first measure.

The fourth system of the musical score continues from the third system. It starts with a treble clef and a bass clef. The melody begins with a quarter note G4, a quarter note A4, and a quarter note B4. The accompaniment in the bass clef starts with a whole note chord C7 (F2, A1, C2, E3), followed by a quarter note G2, a quarter note A2, and a quarter note B2. The system ends with a double bar line and repeat signs. The dynamic marking *mf* is placed in the first measure.

20

F C7 F C7

24

F B C7 F C

29

C7 F F B

33

F C7 *p* *f* *p*

37

f *p* *f* *p* *f*

42

mf

B

F

C7

Musical notation for measures 42-46. The system includes a treble and bass clef. The bass clef has a key signature of one flat (B-flat). The music is marked *mf*. Chords are labeled B, F, and C7. The melody in the treble clef consists of eighth and sixteenth notes.

47

mf

F

C

C7

F

Musical notation for measures 47-50. The system includes a treble and bass clef. The bass clef has a key signature of one flat (B-flat). The music is marked *mf*. Chords are labeled F, C, C7, and F. The melody in the treble clef consists of eighth and sixteenth notes.

51

1.

2.

F

B

F

C7

Musical notation for measures 51-54. The system includes a treble and bass clef. The bass clef has a key signature of one flat (B-flat). The music is marked *mf*. Chords are labeled F, B, F, and C7. The melody in the treble clef consists of eighth and sixteenth notes. The system ends with a first and second ending bracket.

Методичні рекомендації

У навчально-методичний посібник входить вісім музичних п'єс, які є продовженням циклу «Дитячий альбом баяніста (акордеоніста)». Метою створення цього альбому було сприяння розвитку виконавської техніки та образного мислення в дітей-учнів ДМШ та ДШМ.

Пропоновані п'єси можуть розцінюватись як серія етюдів, спрямованих на розвиток різних видів техніки для гри на баяні чи акордеоні. Кожна з них має свою художню назву. Призначенням альбому є поєднання технічних завдань з емоційним, художнім змістом музичного матеріалу.

1. У старовинному замку. Назва п'єси повністю відповідає її змісту. Для відтворення трагічного характеру, який навіюють стіни старовинного замку, використовується штрих *legato*. Тут важливу роль буде відігравати аплікатура. У творі присутні елементи поліфонії, що сприяє розвитку гармонічного слуху дитини. Для кращої передачі художнього змісту – бажано виконувати партію лівої руки на виборній системі.

2. Каруселі. Твір написаний у двочастинній формі. У процесі роботи над ним виконавцю потрібно постійно контролювати виконання різних музичних штрихів. Цьому буде сприяти правильно виставлена аплікатура. Штрих у партії лівої руки повинен постійно співпадати з штрихом правої.

3. Танець маленької феї. Твір написаний у двочастинній формі. Основою мелодичної лінії є секвенційна побудова. Характер та темп твору визначає його назва. Музика створює веселий, життєрадісний настрій. Необхідно звернути увагу на «вальсовий» акомпанемент в партії лівої руки. Він має бути легким, танцювальним. Друга частина твору має контрастний характер, що підкреслюється зміною тональності.

4. Перший пролісок. Музична мініатюра мрійливого, вдумливого характеру. Вимагає якісного виконання штриха *legato*, плавного міховедення та звуковидобування, що буде сприяти правильному відтворенню авторського задуму.

5. Сонячний зайчик. Дотримання темпу, штрихів, динаміки є ключовими завданнями при виконанні п'єси, оскільки сама назва відповідає характеру твору. Для успішного виконання учень повинен уже володіти певними технічними навиками та артистизмом.

6. Таємниця. Під час виконання даного твору важливим є плавне звуковедення (зміна міху). Присутність поліфонії розвиватиме у дітей гармонічний слух. Назва та характер п'єси повинні надихати виконавця на образне розкриття твору «таємниці».

7. Колібри. При виконанні цієї музичної п'єси потрібно дотримуватись відповідного темпу та веселого жартівливого характеру, який зазначений на початку п'єси. Партія лівої руки повинна виконуватись легко, штрихом *staccato*, використовуючи чергування пальців. Твір сприяє розвитку «дрібної» техніки в учня.

8. Дарунок Святого Миколая. При розборі твору необхідно звернути особливу увагу на присутність великої кількості додаткових знаків альтерації. Партія лівої руки повинна виконуватись легко. Характер веселий, грайливий. Важливо дотримуватися вказаних динамічних відтінків.

Володимир Салій,
кандидат педагогічних наук, доцент кафедри
народних музичних інструментів та вокалу
Дрогобицького державного педагогічного
університету імені Івана Франка

ВИКОРИСТАНА ТЕРМІНОЛОГІЯ

- Burlando* – жартівливо
Con spirito – з захопленням
Giocoso – грайливо
Mesto – сумно, скорботно
Mobile – легко, рухливо
Piangendo – сумно
Recitativo – речитативно
Slancio – імпульсивно
Tragico – трагічно

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Вірясова В. Концертні п'єси для баяна [Ноти] / Валентина Вірясова. – Дніпропетровськ : Вид.-тв. центр «Гамалія», 2007. – 28 с.
2. Доренський О. Ступені майстерності. Вибрані етюди для баяна [Ноти] / О. Доренський. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2006. – 84 с.
3. Душний А. «Дитячий альбом» як основа дидактичного репертуару у доробку представників Львівської баянної школи / А. Душний // Українська культура : минуле, сучасне, шляхи розвитку : зб. наук. праць: наук. записки Рівненського державного гуманітарного університету. У 2-х т.– Рівне : РДГУ, 2011. – Т. 1. – Вип. 17. – С. 257–262.
4. Карась (Кметі) О. Пріоритет учня-баяніста (акордеоніста) ДМШ з позиції репертуарної політики (друга половина ХХ ст. – сьогодні) / О. Карась (Кметі) // Молодь і ринок. – Жовтень – № 10 (117). – 2014. – С. 147–154.
5. Кметі (Карась) О. Репертуарні тенденції початкових мистецьких навчальних закладів України кінця ХХ початку ХХІ століття: баянно-акордеонний аспект / О. Кметі // Актуальні питання гуманітарних наук : міжвузівський збірник наукових праць молодих вчених Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка / [редактори-упорядники В. Ільницький, А. Душний, І. Зимомря]. – Дрогобич, 2014. – Вип. 8. – С. 122–128.
6. Кобзар А. Твори для дітей у композиторській творчості сучасних українських композиторів як необхідний фактор формування особистості учня-баяніста / А. Кобзар // Академічне народно-інструментальне мистецтво України : проблеми збереження та розвитку в сучасній соціокультурній : мат. Всеукр. наук.-практ. конф. (Кіровоград, 1 березня 2008 р.). – Кіровоград : Тема-Плюс, 2008. – С. 113–116.
7. Колосовська О. Сюїта № 1. «Ескізи» для акордеона [Ноти] / О. Колосовська. – Львів : ТеРус, 2009. – 20 с.
8. Марченко Є. Книш Г. Дитячі музичні цикли (альбоми, сюїти) в навчально-педагогічному репертуарі баяніста-акордеоніста / Є. Марченко, Г. Книш // Проблеми збереження та розвитку академічного народно-інструментального

- мистецтва України : мат. Всеукр. наук.-практ. конф. (Кіровоград, 28 лютого 2009 р.). – Кіровоград : Тема плюс, 2009. – С. 42–47.
9. Мясков К. «Червоні вітрила» : альбом-сюїта для баяна [Ноти]. – К. : «Музична Україна», 1970. – 80 с.
  10. Нікіфорук А. Дитяча сюїта [Ноти] / А. Нікіфорук // Душний А., Пиц Б. Творчість композиторів Львівської баянної школи : навч. пос.. – Дрогобич : Посвіт, 2010. – С. 105–110.
  11. Салій В. Методика роботи над музичним образом у процесі навчання підлітків гри на баяні (акордеоні) : [монографія]. – Дрогобич : ДДПУ, 2013. – 136 с.
  12. Семешко А. Баянно-акордеонне мистецтво України на зламі ХХ– ХХІ століть : довідник / Анатолій Семешко. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2009. – 244 с.
  13. Сорока В. Дитячий альбом [Ноти] / Сорока В. Сходинки до майстерності. – Тернопіль-Теребовля, 2007. – Зош. 1. – С. 3–19.
  14. Сташевський А. Нариси з історії української музики для баяна : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл. мистецтв і освіти] / А. Сташевський. – Луганськ : Поліграфресурс, 2006. – 152 с.
  15. Сюїти для юних баяністів / [упор. П. Серотюк]. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2005. – Вип. 1. – 36 с.; Вип. 2. – 36 с.; Вип. 3. – 44 с.; Вип. 4. – 44 с.; 2006. – Вип. 5. – 40 с.; 2006. – Вип. 6. – 48 с.; Вип. 7. – 48 с.; Вип. 8. – 48 с.
  16. Твори для готово-виборного баяна: Зошит 1 / Упорядник, вступна стаття та анотації А. Душного. – Дрогобич: ДДПУ, 2003. – 28 с.
  17. Творчість композиторів України для народних інструментів: зб. мат. наук.-практ. конф. (Львів, ЛДМА ім. М.Лисенка, 10.04.2006) / Ред.-упоряд. А. Душний, Б. Пиц та ін. – Дрогобич: Посвіт, 2006. – 116 с.
  18. Тече річка не величка : українські народні пісні для баяна та акордеона в обр. І. Кобилкіна [Ноти]. – К. : «Музична Україна», 1998. – 21 с.
  19. Титов С. 50 етюдів для баяна на різні види техніки [Ноти] / С. Титов. – К. : «Музична Україна», 2002. – 72 с.
  20. Українські народні пісні в обробці для баяна В. Вірясової [Ноти]. – Дніпропетровськ : «Поліграфіст», 2003. – 13 с.
  21. Щоденні вправи учня-акордеоніста : метод. рекомендації [для муз. школи муз. відділ. поч. спеціаліз. мист. нав. закл.] / [автор-укладач В. Зайцева]. – Вінниця : «Нова Книга», 2005. – 52 с.
  22. Янчак В. «Альбом для дітей та юнацтва» В. Власова в контексті розвитку дитячого репертуару для баяна / В. Янчак // Академічне народно-інструментальне мистецтво та вокальні школи Львівщини : зб. мат. наук.-практ. конф. / [ред.-упоряд. А. Душний, С. Карась, Б. Пиц]. – Дрогобич : Коло, 2005. – С. 223–231.

ЗМІСТ

<i>Душний А. Дидактичний репертуар як основа навчання та виховання учня-баяніста (акордеоніста)</i>	3
1. «У старовинному замку»	6
2. «Каруселі»	8
3 «Танець маленької феї»	10
4. «Перший пролісок»	12
5. «Сонячний зайчик»	13
6. «Таємниця»	15
7. «Колібрі»	18
8. «Дарунок Святого Миколая»	20
<i>Методичні рекомендації</i>	23
<i>Використана термінологія</i>	25
<i>Рекомендована література</i>	25

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

**Педагогічний репертуар музиканта-
інструменталіста на прикладі
«ДИТЯЧОГО АЛЬБОМУ БАЯНІСТА
(АКОРДЕОНІСТА) № 2»**

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Автор:

Володимир Степанович Салій

Головний редактор

Ірина Невмержицька

Нотний набір

Володимир Салій

Поезія

Наталія Салій

Художнє оформлення

Мар`яна Андрусейко

Редактор

Марія Усик

Технічний редактор

Світлана Бецко

Здано до набору 28.04.2017 р. Підписано до друку 17.04.2017 р. Формат 60x90/16. Папір офсетний. Гарнітура Times. Наклад 300 прим. Ум. друк. арк. 6 . Зам. № 358.

Редакційно-видавничий відділ Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. (Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до державного реєстру видавців, виготівників та розповсюджувачів видавничої продукції ДК № 5140 від 01.07.2016 р.). 82100 Дрогобич, вул. І.Франка, 24, к. 42, тел. 2-23-78.